

EUROOPAN
KOMISSIO

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Strasbourg 22.11.2016
JOIN(2016) 52 final

YHTEINEN TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Uudistettu kumppanuus Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa

{SWD(2016) 380 final}

{SWD(2016) 381 final}

Sisällys

1. JOHDANTO	4
2. EU:N STRATEGISET EDUT	5
3. ERITYISTAVOITTEISIIN PERUSTUVA POLIITTINEN KUMPPANUUS.....	7
3.1 EU:n ensisijaiset tavoitteet kumppaneiden osalta	8
3.1.1 Edistetään rauhanomaisia ja demokraattisia yhteiskuntia, hyvää hallintotapaa, oikeusvaltioperiaatetta ja kaikkien ihmisoikeuksia.....	8
3.1.2 Tuotetaan osallistavaa ja kestävää kasvua ja ihmisarvoisia työpaikkoja kaikille.....	9
3.1.3 Käännetään muuttoliike ja liikkuvuus mahdollisuuksiksi ja puututaan ongelmiin yhdessä.	11
3.1.4 Edistetään inhimillistä kehitystä ja ihmisarvoa	12
3.1.5 Suojellaan ympäristöä ja hillitään ilmastonmuutosta	13
3.1.6 Liittolaisuus yhteisissä haasteissa.....	14
3.2. EU:n prioriteetit alueen mukaan.....	15
3.2.1 Afrikka	15
a. Rauha ja turvallisuus, vakaus, demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja ihmisoikeudet	16
b. Kestävä kehitys edistävät vastavuoroiset taloudelliset mahdollisuudet	17
c. Muuttoliikkeen ja liikkuvuuden hallinta.....	18
d. Inhimillinen kehitys	19
3.2.2 Karibian alue	20
a. Rauha ja ihmisten turvallisuus, demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja ihmisoikeudet	20
b. Alueellinen yhdentyminen, osallistava ja kestävä kasvu, kauppa ja työpaikkojen luominen.....	21
c. Inhimillinen kehitys.....	21
d. Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä hoito	22
3.3.2 Tyynenmeren alue	22
a. Hyvä hallintotapa, ihmisoikeudet ja sukupuoli	23
b. Osallistava ja kestävä kasvu.....	24
c. Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä hoito	24
4. KOHDENNETUMPI JA JOUSTAVAMPI KUMPPANUUS	25
4.1 Opetukset.....	25
4.2 Joustava kumppanuus vahvasti alueellisista lähtökohdista	26
4.2.1 Vaihtoehdot	26
4.2.2 Ehdotettu vaihtoehto.....	27

4.2.3 AKT-maita laajempi ulottuvuus	28
4.3 Monitasoinen, eri sidosryhmät kattava kumppanuus, jonka keskeiset yhteistyöperiaatteet on määritelty	28
4.3.1 Yhteistyön keskeiset periaatteet	28
4.3.2 Toissijaisuus- ja täydentävyyssperiaatteet	29
4.3.3 Toimijat	29
4.4 Parempia tuloksia tuottava kumppanuus	29
4.4.1 Eriytetty kumppanuus.....	29
4.4.2 Täytäntöönpanokeinot	29
4.5 Kumppanuuden tueksi oikeanlainen institutionaalinen rakenne	30
4.6 Kumppanuutta tukeva oikeudellinen kehys.....	30
4.7 Seuraavat vaiheet.....	31

1. Johdanto

Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen¹ voimassaolo päättyy helmikuussa 2020. Osapuolten on aloitettava viimeistään elokuussa 2018 neuvottelut tutkiakseen määräyksiä, jotka sen jälkeen säätelevät niiden suhteita.² Kumppanuussopimus, josta käytetään myös nimitystä Cotonoun sopimus, kattaa yli 100 maata, joiden yhteenlaskettu väkiluku on noin 1,5 miljardia. Sen voimassaolon päättyminen onkin strateginen tilaisuus uudistaa EU:n suhteita sen kumppaneihin Afrikassa sekä Karibian ja Tyynenmeren alueilla ottaen huomioon muutokset maailmassa ja keskittyen kumppanuudessa yhteisiin etuihin ja tavoitteisiin sekä jaettuihin vastuisiin.

Tässä tiedonannossa esitetään ajatuksia ja ehdotuksia siitä, millaiseksi poliittinen kumppanuus AKT-maiden kanssa voitaisiin rakentaa. Sen perustana ovat kansainvälisesti hyväksytyt YK:n kestävän kehityksen agenda (Agenda 2030)³, jossa asetetaan universaalisti yhteiset tavoitteet, sekä EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia⁴, jossa linjataan strategisesti EU:n ulkoisia etuja ja tavoitteita. Tiedonanto on myös linjassa kehityspoliittikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen tarkistamisesta tehdyn komission ehdotuksen⁵ kanssa.

EU pyrkii samaan kumppaneiltaan, samannielisiltä mailta ja alueellisilta ryhmittymiltä tukea yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Euroopan komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja haluavat panostaa kumppanuuksiin, jotka perustuvat vastuun jakamisen periaatteelle ja siten todelliselle kumppanuudelle. Tämä edellyttää sitä, että kumppanimaat suhtautuvat kumppanuuteen myönteisesti ja asettavat sille samoja odotuksia.

Pitkäaikainen suhde AKT-maihin tarjoaa hyvän lähtökohdan rakentaa uudenlaista poliittista kumppanuutta. Kumppanuuden molempien osapuolten on tehtävä merkittäviä muutoksia saadakseen suhteensa toimivaksi nykymaailmassa ja solmiakseen lujan liittouman keskeisten päämäärien tavoittamiseksi. Ottaen huomioon ensisijaiset tavoitteet, muuttuneet olosuhteet ja kumppanuussopimuksen täytäntöönpanosta saadut kokemukset, pelkkä kumppanuussopimuksen jatkaminen ei olisi toimiva ratkaisu. Komissio ja korkea edustaja katsovat, että päätöksentekoa ja täytäntöönpanoa on alueellistettava merkittävästi. Lisäksi AKT-maat olisi kytkettävä tulevaisuudessa naapurialueihinsa, jotka eivät kuulu nykyisen kumppanuussopimuksen piiriin mutta joilla on merkittävä rooli EU:n tavoitteiden saavuttamisessa.

Valmistellakseen prosessia EU:n ja AKT-maiden suhteiden määrittelemiseksi vuoden 2020 jälkeistä aikaa varten komissio ja korkea edustaja käynnistivät vuonna 2015 pohdinnat

---

¹ 2007/483/EY, EYVL L 317, 15.12.2000.

² Kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohta.

³ Kestävän kehityksen tavoitteet – Agenda 2030. Yhdistyneet kansakunnat A/RES/70/1.

⁴ Jaettu näkemys, yhteinen toiminta: vahvempi Eurooppa – Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia, 28.6.2016 <http://europa.eu/globalstrategy/en/shared-vision-common-action-stronger-europe>

⁵ Ehdotus uudeksi kehityspoliittikkaa koskevaksi eurooppalaiseksi konsensukseksi (C(2016 740 final).

julkisella kuulemisella⁶. Lisäksi käytiin keskusteluja tärkeimpien sidosryhmien kanssa, ja heinäkuussa 2016 julkaistiin arviointi kumppanuussopimuksen 15 ensimmäisestä täytäntöönpanovuodesta⁷. Tämän tiedonannon yhteydessä tehdyssä vaikutustenarvioinnissa⁸ on tarkasteltu eri vaihtoehtoja, miten suhteet voidaan tulevaisuudessa järjestää. Kaikki tämä valmistelutyö muodostaa tämän tiedonannon perustan.

2. EU:n strategiset edut

Maailmantilanne on muuttunut merkittävästi siitä, kun vuodesta 1975 alkanutta Lomé'n yleissopimusten perinnettä jatkanut Cotonoun kumppanuussopimus tuli voimaan vuonna 2000. Kumppanuussopimuksen voimassaolon päättyminen tarjoaa tilaisuuden saattaa kumppanuus muuttuneen maailman nykyisten haasteiden tasalle. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa ensinnäkin edellytetään EU:lta voimakkaampaa toimintaa maailmassa. Kestävän kehityksen agendaan sisältyvät tavoitteet ja Addis Abeban toimintaohjelma⁹ ovat käynnistäneet vaativan ja laaja-alaisen universaalien uudistusohjelman.

Tälle aikakaudelle ovat samalla tyypillisiä pitkäkestoinen epävakaus, epätasainen kehitys maiden sisällä ja välillä sekä ilmastonmuutoksen ja ympäristön pilaantumisen nopeasti kasvavat kielteiset vaikutukset. Nämä tekijät heikentävät yhteiskunnallista ja taloudellista vakautta eri puolilla maailmaa. Erityisesti monilla AKT-mailla on suuria ongelmia, jotka liittyvät konflikteihin, köyhyyteen, työttömyyteen ja ihmisarvoisen työn puutteeseen, epätasaruon kasvuun, ihmisoikeusloukkauksiin, korrupioon, ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin, rajallisiin luonnonvaroihin kohdistuviin paineisiin ja ekosysteemien heikentymiseen sekä epätasaiseen yhdentymiseen maailmantalouteen. Äärimmäinen ja pitkäaikainen köyhyys keskittyy edelleen hauraisiin valtioihin. Rakenteelliset ja toistuvat kriisit aiheuttavat vakavia humanitaarisia hätätilanteita, jotka koettelevat kokonaisten maiden ja yhteiskuntien selviytymiskykyä. Lisäksi väestönkasvu on monissa kumppanimaissa nopeampaa kuin talouskasvu. Kaikki tämä haittaa kestävää ja osallistavaa kasvua ja työpaikkojen luomista, joita tarvittaisiin myönteisten näkymien ja todellisten elämän mahdollisuuksien tarjoamiseksi etenkin nuorille ja heikoimmassa asemassa oleville ihmisille.

Nämä haasteelliset olosuhteet luovat kasvualustan ääriliikkeille, terrorismille ja muille järjestäytyneen rikollisuuden muodoille, mukaan lukien ihmis-, huume- ja asekauppa sekä tietoverkkorikollisuus. Näillä seikoilla on kielteisiä heijastusvaikutuksia EU:n ja sen kansalaisten turvallisuuteen ja taloudelliseen menestykseen. Tämä tilanne on myös yksi sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton keskeinen syy. Selkeän kehityksen

---

⁶ Yhteinen kuulemisasiakirja JOIN(2015) 33 ja sen tulokset on julkaistu sivulla http://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-eu-acp-new-partnership_en

⁷ Asiakirja kumppanuussopimuksen arvioinnista SWD(2016) 250 on julkaistu sivulla https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/acp-eu-partnership-after-2020_en

⁸ Impact Assessment Joint Staff Working Document JOIN(2016)380

⁹ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

muodostavat Euroopan muuttoliikeagenda¹⁰, Vallettan julkilausuma ja toimintasuunnitelma marraskuulta 2015¹¹ sekä tiedonanto ”Euroopan muuttoliikeagendaan perustuva uusi kumppanuuskehys kolmansien maiden kanssa”¹².

Kumppanuussopimuksen arviointi osoitti, että sopimus on myötävaikuttanut merkittävästi köyhyyden poistamiseen sekä parantanut ja tasapuolistanut peruspalvelujen saantia. Sen sijaan tulokset sen suhteen, miten AKT-kumppanit ovat kunnioittaneet kumppanuussopimuksen olennaisia osia (ihmisoikeudet sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteet), ovat vaihtelevia. Kumppanuussopimus ei ole myöskään tarjonnut vakuuttavia yhteisiä vastauksia keskeisiin haasteisiin, kuten muuttoliikkeeseen ja liikkuvuuteen.

Toisaalta monissa AKT-maissa on tapahtunut merkittävää talouskasvua. Yhteyksien parantuminen, keskinäinen riippuvuus, tieteen ja tekniikan edistys ja kaupan kasvu ovat avanneet uusia mahdollisuuksia maailmanlaajuiseen vaurauden kasvuun. Yhä useammat AKT-taloudet tarjoavat entistä enemmän mahdollisuuksia tuottavaan investoimiseen, myös eurooppalaisille yrityksille. Kumppanuussopimuksen arviointi osoitti, että sopimus oli mahdollistanut edistyksen kumppanimaiden yhdentämisessä maailmantalouteen. AKT-maiden kauppavirrat molempiin suuntiin ovat kasvaneet, niistä yhä useampi on Maailman kauppajärjestön (WTO) jäsen ja niiden rooli kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa kasvaa. Talouskumppanuussopimusten tekeminen ja täytäntöönpano ovat olleet merkittäviä saavutuksia. Talouden monipuolistamisessa, lisäarvon kasvattamisessa ja harvoista tuotteista riippuvuuden vähentämisessä ei ole kuitenkaan saavutettu tyydyttäviä tuloksia. Hyödyt eivät ole myöskään jakautuneet tasaisesti vaan epätasa-arvo on kasvanut.

Toinen olosuhteiden muutos liittyy kasvaneeseen alueelliseen dynamiikkaan ja alueellisten järjestöjen – ja Afrikan osalta koko maanosan kattavan järjestön, Afrikan unionin – merkitykseen. Arvioinnin mukaan kumppanuussopimus ei ole kyennyt pysymään tämän merkittävän kehityksen tasalla, joten tämä muutos olisi otettava huomioon tulevan kumppanuuden päätöksentekojärjestelmässä ja institutionaalisessa rakenteessa.

Kumppanimaille on myös yhä ratkaisevampi rooli maailmanlaajuisissa haasteissa, joita EU ei tietenkään voi ratkaista yksin. Ilmastonmuutos on edelleen yksi suurimmista uhkista kestäväälle kehitykselle EU:ssa ja maailmassa. Sellaisten uusien voimatekijöiden nousu, jotka eivät aina kannata samoja arvoja ja linjauksia, on myös yksi syy pyrkiä EU:n kumppaneiden kanssa ponnekkaammin yhteisymmärrykseen keskeisistä maailmanlaajuisista kysymyksistä ja edistää yhdessä myönteistä toimintaa. Vuoropuhelun ja yhteistyön tehostaminen AKT-maiden kanssa on sen vuoksi ratkaisevan tärkeää, jos EU haluaa vaikuttaa sääntöihin perustuvaan monenväliseen järjestykseen ja tukea sitä. Arviointi kuitenkin osoitti, että

---

¹⁰ COM(2015) 240 final, julkaistu seuraavassa osoitteessa: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/index_en.htm

¹¹ Julkaistu seuraavassa osoitteessa: <http://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2015/11/12-valletta-final-docs/>

¹² COM(2016) 385 final, julkaistu seuraavassa osoitteessa: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf

kumppanuussopimus ei ole tuottanut riittävästi tuloksia näiden tavoitteiden suhteen. Tuloksia on heikentänyt vastakäiun ja todellisen yhteistyön puute kumppaneiden välillä keskeisissä kansainvälisissä keskusteluissa.

Nämä haasteet ja mahdollisuudet ovat niin tärkeitä keskipitkällä aikavälillä, että ne vaativat pikaisia ja päättäväisiä toimia kumppaneiden kanssa.

On EU:n edun mukaista pyrkiä sellaiseen uuteen poliittiseen kumppanuuteen, jossa keskitytään rauhanomaisten, vakaiden, hyvin johdettujen, vauraiden ja selviytymiskykyisten valtioiden ja yhteiskuntien rakentamiseen sen naapurustossa ja laajemmalla. Selviytymiskykyisen valtion perustaa demokratiaa kunnioittava, instituutioihin luottava ja kestävästi kehittyvä yhteiskunta.

On myös EU:n etujen mukaista pyrkiä sellaiseen uuteen kumppanuuteen, joka tuottaa tulosta sen suhteen, että maailmanlaajuisiin haasteisiin haetaan ratkaisuja monenvälisessä ja sääntöihin perustuvassa järjestyksessä. Pariisin ilmastopöimusta¹³ koskevien neuvottelujen onnistuminen osoitti, että tällaisten strategisten liittoutumien muodostaminen vaikuttaa myönteisesti kansainvälisten neuvottelujen tuloksiin.

Näiden EU:n etujen puolustamiseksi EU:n toimintastrategiassa olisi keskityttävä seuraaviin toisistaan riippuvaisiin ja toisiaan vahvistaviin ensisijaisiin erityistavoitteisiin:

Erityistavoitteet	
1.	Edistetään rauhanomaisia ja demokraattisia yhteiskuntia, hyvää hallintotapaa, oikeusvaltioperiaatetta ja kaikkien ihmisoikeuksia.
2.	Tuotetaan osallistavaa ja kestäväää kasvua ja ihmisarvoisia työpaikkoja kaikille.
3.	Käännetään liikkuvuus ja muuttoliike mahdollisuuksiksi ja puututaan ongelmiin yhdessä.
4.	Edistetään inhimillistä kehitystä ja ihmisarvoa.
5.	Suojellaan ympäristöä ja torjutaan ilmastonmuutosta.
6.	Yhdistetään voimat kansainvälisissä yhteyksissä molemmille osapuolille tärkeissä asioissa.

Jäljempänä esitetään tulevan kumppanuuden keskeiset osatekijät.

3. Erityistavoitteisiin perustuva poliittinen kumppanuus

Ensimmäiseksi uudessa poliittisessa kumppanuudessa olisi määriteltävä yhdessä sovitut tavoitteet, arvot, periaatteet ja sitoumukset. Ne on eriytettävä alueiden erityispiirteiden

¹³ Ilmastonmuutosta koskevaa Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimusta täydentävä Pariisin sopimus FCCC/CP/2015/L.9/rev.1.

mukaisesti. Muiden asiasta kiinnostuneiden, AKT-maiden ulkopuolisten kumppaneiden ottamista mukaan olisi aktiivisesti selvitettävä (ks. 4.2.3).

3.1 EU:n ensisijaiset tavoitteet kumppaneiden osalta

3.1.1 Edistetään rauhanomaisia ja demokraattisia yhteiskuntia, hyvää hallintotapaa, oikeusvaltioperiaatetta ja kaikkien ihmisoikeuksia

Tulevan kumppanuuden on perustuttava lujaan yhteiseen sitoumukseen edistää ja kunnioittaa demokratian ja oikeusvaltion periaatteita, universaaleja ihmisoikeuksia ja kaikkien perusvapauksia, ihmisarvoa ja tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteita sekä hyvää hallintotapaa. Yhteisissä pyrkimyksissä demokraattiseen hallintotapaan ja ihmisoikeuksien takaamiseen kaikille olisi kiinnitettävä huomiota etenkin sukupuolten tasa-arvoon, heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin ja nuorison näkökulmaan. Monissa kumppanimaissa nämä asiat ovat jo vankalla pohjalla tai vakiinnuttamassa paikkaansa. Edistys on kuitenkin ollut riittämätöntä, jotta kestävä kehitys olisi päässyt kunnolla käyntiin.

EU edistää sääntöihin perustuvaa maailmanjärjestystä, joka tuottaa globaaleja julkishyödykkeitä ja edistää maailman rauhaa ja kestävästä kehitystä, jonka keskeinen periaate on monenvälisyys ja jonka keskiössä on YK. Kumppanuuden olisikin perustuttava YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden täysimääräiselle kunnioitukselle, ja sen olisi aktiivisesti edistettävä niitä.

Kumppanuuden pitäisi edistää rauhaa, vakautta ja turvallisuutta, mukaan lukien ihmisten turvallisuus ja selviytymiskyky, mikä on ratkaiseva ennakoedellytys kestäväälle kehitykselle ja vaurastumiselle. Kestävästä kehitystä ei synny ilman rauhaa ja turvallisuutta, ja ilman kehitystä ja köyhyyden poistamista ei saavuteta kestävästä rauhaa. Epävakauden ja siihen johtavien syiden vähentäminen on myös tärkeää EU:n oman turvallisuuden ja vaurauden kannalta. Turvallisuus EU:n sisällä riippuu rauhasta EU:n rajojen ulkopuolella. Tulevan kumppanuuden olisikin vastattava tarpeeseen käsitellä konflikteja ja kriisejä kokonaisvaltaisesti, niiden ehkäiseminen ja ratkaiseminen mukaan lukien, ja ottaen huomioon sekä sotilaalliset että siviilialan valmiudet (ja niiden vuorovaikutuksen). Siinä olisi otettava huomioon eri ulottuvuudet ja toimittava konfliktin kaikissa vaiheissa läheisessä yhteistyössä koko maanosan kattavien ja alueellisten järjestöjen sekä YK:n kanssa.

Kumppanuudessa olisi keskityttävä oikeusvaltion toteuttamiseen käytännössä. Oikeusvaltioperiaate on perusarvo ja välttämätön perusta kestäväälle kehitykselle, keskeinen tekijä konfliktien ehkäisemisessä sekä perusta menestykselle yhteistyölle muilla EU:n kannalta mielekkäillä aloilla. Oikeusvaltion toteuttamiseksi on sitouduttava selkeästi etenkin edistämään tehokasta ja riippumatonta oikeuslaitosta, joka palvelee kansalaisia ja yrityksiä. Lisäksi on tarpeen puuttua rankaisemattomuuteen, kun on kyse vakavimmista kansainvälistä yhteisöä koskevista rikoksista. Tähän kuuluu muun muassa se, että tunnustetaan kansallisten rikostuomioistuinten ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen roolien täydentävyys oikeuden ja sovinnon saavuttamisessa. Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta vaikuttaa myös olennaisesti demokraattisten instituutioiden tehokkuuteen, suotuisaan

liiketoimintaympäristöön sekä luonnonvarojen kestäväan hoitoon, mukaan lukien mineraalivarat.

Kumppanuuden olisi mahdollistettava yhteinen toiminta globaalistuvissa turvallisuusuhkissa, jotka vaikuttavat sekä Eurooppaan että kumppanimaihin. Tällaisia uhkia ovat etenkin terrorismi ja ääriliikkeet sekä kaikenlainen järjestäytynyt rikollisuus ja laiton kauppa, jonka kohteita ovat esimerkiksi ihmiset, luonnonvaraiset eläimet ja kasvit, huumeet ja vaaralliset aineet. Sen olisi katettava myös kyberturvallisuuden parantaminen, kriittisen infrastruktuurin suojele sekä merenkulun ja siviili-ilmailun turvallisuus. Kumppanuuden olisi myös vahvistettava yhteistä sitoumusta torjua joukkotuhoukseiden leviämistä, mukaan lukien kaksikäyttötuotteiden valvonta sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman valmistuksen, siirron, liikkumisen, liiallisen keskittymisen ja valvomattoman leviämisen torjunta.

Kumppanuuden olisi edistettävä tehokasta toimintaa kaikilla tasoilla (paikallinen, kansallinen, alueellinen, koko maanosan kattava ja kansainvälinen taso), ja siinä olisi varmistettava, että kumppanuuden periaatteiden ja sitoumusten kunnioittamiselle saadaan järjestelmällisesti kaikkien sidosryhmien tuki. Uuden kumppanuuden olisi perustuttava poliittisesta vuoropuhelusta saatuun kokemukseen vahvana ja joustavana prosessina, jossa ovat jatkuvasti, kattavasti ja laajasti mukana kaikki tasot kaikissa niitä koskevissa kysymyksissä. Siihen olisi jatkossakin sisällyttävä mahdollisuus tehostettuun poliittiseen vuoropuheluun, mahdollisuus neuvottelumenettelyyn vaikeista kysymyksistä, jotka liittyvät demokratian ja oikeusvaltion periaatteisiin, kaikkien ihmisoikeuksiin ja hyvään hallintotapaan, sekä mahdollisuus viimeisenä keinona keskeyttää suhteiden hoitaminen joiltakin osin tai kokonaan. Uuden kumppanuuden olisi helpotettava valtiosta riippumattomien toimijoiden, kuten kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin, laajaa ja entistä aktiivisempaa osallistumista.

3.1.2 Tuotetaan osallistavaa ja kestäväa kasvua ja ihmisarvoisia työpaikkoja kaikille

Monien kumppanimaiden talouskasvu on ollut huomattavaa viime vuosikymmenen aikana. Kasvu on usein ollut nopeaa mutta lähtötaso on ollut matala. Useimpien maiden heikkoutena on talouden yksipuolisuus ja kehittymättömyys. Useimmat taloudet ovat edelleen erittäin alttiita taloudellisille ja luonnonympäristön aiheuttamille häiriöille eivätkä ne luo tarpeeksi työpaikkoja. Ne eivät myöskään ole vielä muuttumassa riittävästi osallistavan ja kestäväan kasvun suuntaan, varsinkaan kestäväan kulutuksen ja tuotannon ja resurssitehokkuuden osalta. AKT-maiden yhdentymisen maailmantalouteen kaupan kasvun ja globaaleihin arvoketjuihin kytkeytymisen myötä ei ole saavuttanut odotettua tasoa. Kuten kestäväan kehityksen tavoitteissa todetaan, osallistavan ja kestäväan kasvun sekä ihmisarvoisten työpaikkojen luomisella on ratkaiseva merkitys kumppanimaiden vakaudelle ja vauraudelle. Se on tärkeää myös siksi, että se tarjoaa myönteisiä heijastusvaikutuksia EU:n suuntaan. Tämän vuoksi kumppanuudessa olisi erityisesti keskityttävä keskeisiin tekijöihin, joilla osallistavaa ja kestäväa kasvua voidaan saada aikaan.

Osallistavan ja kestäväan kasvun edellytys on makrotalouden vakauttaminen, rahoitusjärjestelmän vakaus mukaan luettuna. Tämä on erityisen tärkeää maailmassa, jossa talouden ja rahoitusalan kytkökset tihenevät koko ajan ja syntyy nopean kasvun talouksia ja niihin liittyviä rahoitusmarkkinoita. Julkisen talouden ja vaihtotaseen liiallinen alijäämäisyys,

kohtuuton valuuttakurssien vaihtelu ja inflaatio tai talouden toimeliaisuuden suuri heilahtelu vaikeuttavat sijoittajien mahdollisuuksia suunnitella ja ennakoida taloudellisia mahdollisuuksia. Tällaiset olosuhteet estävät hallitusta noudattamasta johdonmukaisia politiikkoja ja hallinnoimasta talousarviota tehokkaasti.

Ratkaisevaa tässä yhteydessä on edistää julkisten varojen moitteetonta hoitoa ja niiden käytön tehokasta valvontaa. Tähän sisältyy tuloksellisten, tehokkaiden, oikeudenmukaisten ja avoimien verojärjestelmien edistäminen sekä petosten ja laittomien rahavirtojen torjunta. Julkisen talouden moitteeton hoitaminen on keskeinen osa hyvää hallintotapaa ja olennainen perusta toimivalle ja selviytymiskykyiselle julkiselle sektorille. Sen ansiosta kasvaneita kotimaisia tuloja voidaan käyttää tehokkaasti ja tuloksellisesti julkisiin hyödykkeisiin ja palveluihin.

Uudessa kumppanuudessa olisi myös vahvistettava yksityisen sektorin roolia osallistavan ja kestäväen kasvun ja työpaikkojen luomisessa. Tämä edellyttää voimakkaampia toimia toimintapoliittisten ja lainsäädännöllisten puitteiden sekä liiketoimintaympäristön parantamiseksi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä investointiympäristöön ja investointien kasvattamisen tarpeeseen.

Työmarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi pitäisi olla keskeinen sija uudessa kumppanuussuhteessa. Toimivia työmarkkinoita tarvitaan, jotta voidaan luoda ihmisarvoisia työpaikkoja muun muassa siirtymällä epävirallisesta viralliseen talouteen ja parantamalla työoloja, työterveyttä ja -turvallisuutta, ja jotta voidaan varmistaa sosiaaliturvan saanti.

Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kestävään ja ympäristön kannalta vastuulliseen maatalouselintarvikealaan. Tämä ala on kumppanimaissa olennainen kestäväen kehityksen veturi, ja sillä on ratkaiseva vaikutus elintarviketurvaan, työllisyyteen ja köyhyyden vähentämiseen. Toisaalta ilmastonmuutos uhkaa sitä erityisen voimakkaasti.

Kestävä lähestymistapaa olisi sovellettava myös kalastus- ja vesiviljelykäytäntöihin. Valtamerten maailmanlaajuista hallintaa on parannettava, jotta voidaan edistää mereen liittyvien elinkeinojen osallistavaa ja kestävä kasvua sekä huolehtia valtamerten terveydestä, puhtaudesta ja turvallisuudesta. Tältä osin kumppanuudessa olisi pyrittävä vaikuttamaan valtamerten kansainväliseen hallintaan YK:ssa ja muilla asiaankuuluvilla monenvälisillä foorumeilla. Yhteisiä toimia laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumiseksi olisi tehostettava.

Osallistavaa ja kestävä kehitystä edistää myös merkittävästi infrastruktuurin, mukaan lukien kestävien liikenne- ja energiaverkkojen, kehittäminen. Tämä koskee erityisesti sellaista infrastruktuuria, jota tarvitaan alueellisen taloudellisen yhdentymisen edistämiseksi, maailmanmarkkinoille pääsemiseksi, syrjäisten alueiden eristyneisyyden purkamiseksi ja liikkumisen helpottamiseksi tiheästi asutuilla kaupunkialueilla. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä myös tieto- ja viestintätekniikan kehittämiseen ja leviämiseen kohtuuhintaisten yhteyksien ja kaikkien saatavilla olevien digitaalisten sovellusten yleistymisen myötä sekä tieteen ja tekniikan sekä tutkimuksen ja innovoinnin edistämiseen. Ne vaikuttavat ratkaisevasti taloudelliseen investoimiseen ja kehityksen vauhdittamiseen.

Kumppanuudessa olisi pyrittävä saamaan kaikille puhtaat, nykyaikaiset, kohtuuhintaiset, turvalliset ja luotettavat energiapalvelut. Energiansäästöä, energiatehokkuutta ja uusiutuvaan energiaan perustuvia ratkaisuja olisi edistettävä ottaen myös huomioon ilmastoon liittyvien maailmanlaajuisten haasteiden vaikutukset.

Pyrittäessä osallistavaan ja kestäväan kasvuun ja työpaikkojen luomiseen kumppanuudessa olisi edistettävä kauppaa, joka voi muodostaa vahvan moottorin talouskehitykselle ja joka edistää myös yhdentymistä ja poliittista vakautta. Kauppa tarjoaa EU:n ja kumppanimaiden yrityksille mahdollisuuksia laajentaa markkinoitaan ja tuo ihmisten saataville parhaita tuotteita kilpailukykyiseen hintaan.

Tulevat kauppasuhteet kumppanimaihin olisi solmittava monenvälisen sääntöjen mukaisesti. AKT-maiden ja EU:n välisen kaupan päävälineinä olisi säilytettävä WTO:n sääntöjen mukaiset talouskumppanuussopimukset yhteisine toimielimineen ja sitovine ja kehittyvine sitoumuksineen. Olemassa jo olevia talouskumppanuussopimuksia voidaan osapuolten sopimuksesta laajentaa ottamalla niihin mukaan lisää maita kyseisiltä alueilta, ja niitä voidaan syventää sisällyttämällä niihin uusia aloja.

Globalisaatio, globaalien arvoketjujen muodostuminen ja kaupan osapuolten sisäisten kaupan vaikuttavien tekijöiden kasvava merkitys edellyttävät, että kaikkia kaupan alan ja siihen liittyvien alojen kysymyksiä käsitellään kokonaisvaltaisesti. Sen vuoksi uudessa kumppanuudessa olisikin lujitettava osapuolten yhteistyötä ja vuoropuhelua, joka koskee palvelujen kauppaa ja muita kaupan liittyviä aloja, kuten tullien ulkopuolisten esteiden poistamista, sääntelyn yhdenmukaistamista, investointeja, kilpailupolitiikkaa, teollis- ja tekijänoikeuksia sekä työntekijöiden oikeuksia.

Vaikka jokaiseen talouskumppanuussopimukseen kuuluu omat toimelemet, jotka seuraavat sopimuksen täytäntöönpanoa ja joissa keskustellaan kauppaa koskevista kysymyksistä, osapuolille tärkeitä kysymyksiä olisi jatkossakin käsiteltävä myös EU:n ja kumppanimaiden koko joukon välisessä kauppaa ja yhteistyötä koskevassa vuoropuhelussa, etenkin WTO:ssa tehtävää yhteistyötä silmällä pitäen. Kauppapolitiikkaa koskevaa vuoropuhelua olisi lisäksi jatkettava tarvittaessa kansallisella tasolla.

3.1.3 Käännetään muuttoliike ja liikkuvuus mahdollisuuksiksi ja puututaan ongelmiin yhdessä

Muuttoliikkeestä ja liikkuvuudesta voi olla merkittävää hyötyä EU:lle ja kumppanimaille, jos niitä hallitaan hyvin. Kumppanuussopimus ei ole tarjonnut tähän keskeiseen haasteeseen riittävän nopeasti vastauksia ja päättäväisiä toimia. Sääntöjenvastaisesti toisen osapuolen alueella oleskelevien kansalaisten takaisinottovelvoite on jäänyt suurelta osin täyttämättä.

Tulevan kumppanuuden olisi tuettava osapuolten vuoropuhelua ja yhteistyötä kaikissa muuttoliikkeeseen liittyvissä asioissa solidaarisuuden, kumppanuuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevan jaetun vastuun ja keskinäisen vastuuvollisuuden pohjalta. Sen perustana olisi käytettävä kumppanuussopimuksen 13 artiklassa sovittuja periaatteita ja sitoumuksia, joita olisi laajennettava siten, että otetaan kaikessa laajuudessaan huomioon

muuttoliikkeen kehitys ja EU:n muuttoliikepolitiikka. Operatiivista yhteistyötä olisi kehitettävä etenkin sovittujen periaatteiden täytäntöönpanomekanismien osalta. Kumppanuudessa olisi otettava huomioon politiikan merkittävät muutokset, kuten Euroopan muuttoliikeagenda ja siihen liittyvä kumppanuuskehys, joilla pyritään reagoimaan kriisiin välittömin ja mitattavissa olevin tuloksin, mutta sen olisi myös muodostettava perusta yhteistyön tehostamiselle lähtö-, kauttakulku- ja kohdemaiden kanssa ja sen keskiöön olisi asetettava hyvin hallittu maahanmuutto- ja liikkuvuuspolitiikka. Siinä olisi otettava huomioon myös Vallettan huippukokouksen julkilausuma ja toimintasuunnitelma. Kumppanimaita tuetaan niiden pyrkimyksissä kehittää toimivia muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikkoja. Sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin on puututtava noudattamalla lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille määriteltyjä politiikkoja ja parantamalla nyt jo käytössä olevien prosessien hyödyntämistä. Kumppanuudessa olisi käsiteltävä myös pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden suojelemista kiinnittäen erityistä huomiota heikossa asemassa oleviin ryhmiin. Sillä olisi tuettava pitkäaikaisesti kotinsa jättämään joutuneiden henkilöiden selviytymiskykyä ja ottamista mukaan vastaanottajamaiden taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen elämään.

EU:n olisi pyrittävä saamaan kumppanimailta tarkkoja sitoumuksia sääntelemättömän muuttoliikkeen ehkäisemiseksi ja käsittelemiseksi tehokkaammin, mukaan lukien ihmiskaupan ja maahanmuuttajien salakuljetuksen ja tähän liittyvien rikollisverkostojen muodostumisen ehkäiseminen ja torjunta ja yleisön valistaminen laittoman maahanmuuton riskeistä. Kumppanuussopimuksen 13 artiklan periaatteiden ja sitoumusten pohjalta on sovittava mekanismista, jolla parannetaan palauttamisiin ja takaisinottoon liittyvää yhteistyötä ja kansainvälisten velvoitteiden operatiivista täytäntöönpanoa, jotta kumppanimaat ottavat takaisin omat kansalaisensa, joilla ei ole oikeutta oleskella EU:n alueella.

Samalla on parannettava muuttoliikkeeseen liittyvien myönteisten mahdollisuuksien (rahalähetykset lähtömaahan tai aivokierto) hyödyntämistä, jolla voi olla myönteinen vaikutus osallistavaan ja kestäväan kasvuun ja kehitykseen EU:ssa ja kumppanimaissa. EU onkin sitoutunut parantamaan näitä mahdollisuuksia tehostamalla laillista maahanmuuttoa ja liikkuvuutta, etenkin jos motiivina on koulutus, tiede, kulttuuri tai ammatillinen koulutus ja toiminta, sillä näillä on myönteinen vaikutus talouteen ja yhteiskuntaan.

3.1.4 Edistetään inhimillistä kehitystä ja ihmisarvoa

Kumppanuudessa olisi pyrittävä lisäämään ihmisten vaurautta toteuttamalla kestäväan kehityksen tavoitteet. EU:n olisi pyrittävä kumppanimaiden kanssa lujaan poliittiseen sitoutumiseen kaikkien, etenkin köyhimpien ja heikoimmassa asemassa olevien, tarpeiden tyydyttämiseen ja sen varmistamiseen, että kaikki ihmiset voivat hyödyntää potentiaaliaan ihmisarvoisesti ja tasavertaisesti ja terveellisessä ympäristössä. Kumppanuuden olisi tuettava uudistuksia, joilla poistetaan köyhyyttä, oikaistaan epätasa-arvoa, ehkäistään haavoittuvuutta ja varmistetaan tasapuoliset mahdollisuudet työhön ja sosiaalipalveluihin, etenkin laadukkaaseen koulutukseen ja terveydenhuoltoon, sekä sosiaaliseen suojeluun. Köyhyyden poistamiseen tähtäävissä toimissa olisi keskityttävä köyhimpiin ja vaikeimmassa asemassa oleviin maihin, kuten vähiten kehittyneisiin maihin sekä hauraisiin ja konflikteista kärsiviin

maihin, joissa vaikeuksien odotetaan väestörakenteellisista syistä olevan pitkäaikaisia ja joissa on edelleen olennaista painottaa enemmän inhimillistä kehitystä. Kumppanuuden olisi edistettävä selviytymiskyvyn parantamista, ja siinä olisi lievitettävä pitkäaikaista haavoittuvuutta tehostamalla hätätilanteen avun ja pitkän aikavälin kehitystoimien yhteisvaikutusta.

EU:n olisi vaadittava yhteistä sitoutumista sukupuolten tasa-arvon täysimääräiseen suojelemiseen, edistämiseen ja toteuttamiseen sekä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen. EU haluaa myös, että yhdessä tunnustetaan naisten ja tyttöjen keskeinen rooli rauhan rakentamisessa ja valtiorakenteiden kehittämisessä, talouskasvussa, teknologian kehittämisessä, köyhyyden vähentämisessä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä, kulttuurin alalla ja inhimillisessä kehityksessä. Sukupuolten tasa-arvo on tärkeää kestävän kehityksen kannalta, kuten kestävän kehityksen agendassa korostetaan.

Nuoret vaikuttavat omissa yhteisöissään ratkaisevasti tulevaan sosiaaliseen, taloudelliseen ja ympäristön hyvinvointiin. Heidän panoksensa on ratkaiseva, jotta voidaan hyödyntää tieteellisen ja teknologisen edistyksen (digitaalisen vallankumouksen) tarjoamat mahdollisuudet ja lujittaa vähitellen demokraattisia instituutioita ja arvoja. Mahdollisuus laadukkaaseen ja tehokkaaseen koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen on ratkaisevaa henkilöiden työllistettävyyden, yhteiskunnan kehityksen ja selviytymiskyvyn kannalta.

Lisäksi kumppanuudessa olisi sitouduttava yhdessä edistämään kulttuurien välistä vuoropuhelua, suojelemaan kulttuurista monimuotoisuutta ja kehittämään kulttuurialaa ja luovia toimialoja. Kulttuuri on tehokas keino luoda yhteyksiä ihmisten, etenkin nuorten, välille ja edistää keskinäistä ymmärtämystä. Se on myös tärkeä väline väkivaltaisen radikalisoitumisen torjuntaan sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen veturi.

3.1.5 Suojellaan ympäristöä ja hillitään ilmastonmuutosta

Kestävä kehitys ja ihmisten hyvinvointi riippuvat terveistä ekosysteemeistä ja toimivasta ympäristöstä. Ilmastonmuutos ja ympäristön pilaantuminen uhkaavat talouskehitystä, rauhaa ja vakautta ja aiheuttavat laajamittaista muuttoa.

Kumppanuudessa olisikin keskityttävä tähän asiaan liittyvien kestävän kehityksen tavoitteiden (puhdas energia, kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä vastuullinen kulutus ja tuotanto) saavuttamiseen ja Pariisin ilmastopöytäkirjan täytäntöönpanoon. Siihen olisi kirjattava sitoumus köyhiä suosiviin politiikkoihin, joilla parannetaan kykyä sietää ilmastonmuutosta, ja sillä olisi vauhditettava muutosta kohti osallistavaa vihreää ja sinistä taloutta erityisesti siten, että vastuullinen yksityinen sektori omaksuu kestäviä kulutus- ja tuotantokäytäntöjä. Kumppanuuteen olisi sisällytettävä vahvoja sitoumuksia hoitaa kestävästi luonnonvaroja metsät, luonnonvaraiset kasvit ja eläimet sekä mineraalivarat mukaan lukien, suojella, arvottaa ja hyödyntää kestäväällä tavalla ekosysteemejä ja biologista monimuotoisuutta valtameret mukaan lukien sekä noudattaa ilmastonmuutosta lievittäviä ja siihen sopeuttavia politiikkoja. Luonnonvarojen hyvä hoito edellyttää myös niiden varmaa ja oikeudenmukaista

saantia. Parempi varautuminen, haavoittuvuustekijöiden vähentäminen ja kyky toipua katastrofeista ovat olennaisia, jotta voidaan välttää henkien ja elinkeinojen menetystä.

Kestävän kehityksen agendassa edellytetään kaikilta kiireellisiä toimia globaalien julkishyödykkeiden suhteen. Tähän kuuluvat myös päästöjen vähentäminen ja vähähiilinen talous. Uuden kumppanuuden olisi kuvastettava osapuolten ja niiden alueellisten järjestöjen lujaa sitoutumista sellaisen kestävästi energiapolitiikan noudattamiseen, jolla saavutetaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevat tavoitteet. Energian tuotanto on suoraan yhteydessä ilmastonmuutokseen ja kestävästi kehitykseen. Osapuolten on elintärkeää muuttaa tätä alaa ja luopua vähitellen fossiilisten polttoaineiden käytöstä samalla kun lisätään kotoperäisten uusiutuvien energianlähteiden hyödyntämistä ja parannetaan energiatehokkuutta kumppanimaissa, ottaa harppaus kohti kestäviä ja nykyaikaisia energiapalveluja sekä purkaa talouskasvun kytkös energian kulutuksen kasvuun. Lisäksi tämän alan yhteistyöllä olisi edistettävä korkeaa ydinturvallisuuden tasoa. Tämän saavuttamiseksi EU:n olisi jatkettava kumppanimaiden kanssa yhteistyötä, jolla edistetään mahdollistavaa sääntely-ympäristöä ja alakohtaisia uudistuksia. Kumppanuuden olisi tarjottava strategisempi ja räätälöidympi lähestymistapa kestävästi energiaan investoimiseen tukena energian tuotanto- ja kulutustapojen muuttamiselle kumppanimaissa. Yksityisillä sijoittajilla ja nykyaikaisella teknologialla on siinä merkittävä osa.

Kestävyys edellyttää kumppaneilta lisäksi sitoutumista urbaanin elämänmuodon haasteiden ratkaisemiseen. Laajamittaisen kaupungistumisen vaikutukset edellyttävät merkittävää muutosta, ja perinteisen kaupunkipolitiikan sijaan päämääräksi on asetettava älykkäät ja kestävät kaupungit.

3.1.6 Liittolaisuus yhteisissä haasteissa

Kumppanuuden olisi tarjottava EU:lle ja sen kumppaneille mahdollisuus yhdistää voimansa tuloksellisemmin yhteisen agendan edistämiseksi maailmanlaajuisilla ja monenvälisillä foorumeilla. Mahdollisuuksia tähän ei ole juurikaan hyödynnetty, mutta sillä voitaisiin saada aikaan paljon konkreettisempia tuloksia. Yhteistyö kansainvälisillä foorumeilla on ala, jolla uudesta kumppanuudesta voidaan saada merkittävää lisäarvoa.

Tällaisen toiminnan tehostamisen perusta on uudelleen vahvistettu sitoumus edistää sääntöihin perustuvaa tehokasta monenvälisyyttä, jonka ytimessä on YK. Kumppanuudella olisi tuettava globaalihallintaa pyrkimällä uudistamaan, panemaan täytäntöön ja kehittämään monenvälisiä instituutioita, sopimuksia ja normeja. Tämän sitoutumisen globaalihallintaan on johdettava vuoropuhelun lisääntymiseen ja tehokkaaseen yhteistyöhön kansainvälisillä foorumeilla (mukaan lukien YK:n turvallisuusneuvosto ja yleiskokous, UNHCR ja UNFCCC¹⁴) sekä määrätietoiseen pyrkimykseen uudistaa YK:ta ja sen turvallisuusneuvostoa.

Hyödyntäen kokemuksia erittäin päämäärätietoisesta liittoutumisprosessista, jolla Pariisin ilmastonmuutoskonferenssissa¹⁵ valmisteltiin vuoden 2015 ilmastopöytäkirjan¹⁶ syntyä,

¹⁴ UNHCR on YK:n ihmisoikeusneuvosto ja UNFCCC ilmastonmuutosta koskeva YK:n puitesopimus.

¹⁵ <http://www.cop21paris.org/about/cop21>

kumppanuudessa on aktiivisesti etsittävä sellaisia aiheita, jotka ovat erittäin tärkeitä sekä EU:lle että kumppanimaille ja joissa ne voivat edistää maailmanlaajuisia toimia. Tämän pitäisi näkyä yhteisenä toimintana päätöksentekotilanteissa. Olisi luotava prosessi, jossa määritellään säännöllisesti korkeimmalla poliittisella tasolla yhteiset edut, jotta voidaan ajoissa valmistella ja koordinoida toimia ja äänestämistä asiaa koskevissa kansainvälisissä yhteyksissä. Mahdollisia aloja voisivat olla esimerkiksi ilmastonmuutos, kestävä kehitys, sininen ja vihreä talous, biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, globaali digitaalitalous, laittomien rahavirtojen torjunta sekä raaka-ainemarkkinoiden toimivuus. Kumppanuudessa olisi myös pyrittävä edistämään yhteisiä etuja WTO:ssa. Myös yhteistyötä kansainvälisissä rahoituslaitoksissa voidaan tiivistää.

Tällaisia strategisia liittoutumia voitaisiin lujittaa kansainvälisissä yhteyksissä lisäksi edistämällä yhteyksien solmimista AKT-maita laajemmin, Pohjois-Afrikan, vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden kanssa.

3.2. EU:n prioriteetit alueen mukaan

Kumppanuuden ensisijaisia tavoitteita olisi tavoiteltava kaikkialla. Samalla kumppanuudessa olisi sen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi otettava kuitenkin myös kunnolla huomioon alueelliset erityispiirteet ja kumppaneiden omat kehityspuitteet sekä EU:n yhteisen toimintaohjelman eri prioriteetit Afrikassa sekä Karibian ja Tyynenmeren alueilla sijaitsevien kumppaneiden suhteen. Prioriteetit voidaan sovittaa kunkin alueen olosuhteisiin, ja niitä voidaan tarkentaa täsmentämällä niihin liittyviä tavoitteita ja suunniteltuja toimia.

3.2.1 Afrikka

Afrikka on valtaviin mahdollisuuksiin maanosana. Siellä asuu vuoteen 2050 mennessä lähes neljäsosa maanpallon väestöstä. Siellä on eräitä maailman nopeimmin kasvavia talouksia sekä mittavat luonnonvarat ja maatalouden resurssit. Sillä on valtavat mahdollisuudet kaupankäyntiin, innovointiin ja investoimiseen, ja se haluaa hyödyntää niitä. EU on useimpien Afrikan maiden tärkein kumppani politiikassa, kehitysyhteistyössä, kaupassa ja investoimisessa. Viime vuosina EU ja Afrikka ovat rakentaneet syvempää ja poliittisempaa kumppanuutta, joka perustuu yhteisiin arvoihin ja etuihin. Kasvava joukko Afrikan maiden hallituksia ja alueellisia järjestöjä on ottamassa johtoaseman oman alueensa poliittisten, taloudellisten ja turvallisuushaasteiden ratkaisemisessa ja laajemminkin. Afrikan unioni ja sen Agenda 2063¹⁷ tarjoavat kunnianhimoisen lähtökohdan.

Afrikan potentiaali riippuu Afrikan maiden toimista hyvän hallintotavan, ihmisoikeuksien, konfliktien ehkäisyn ja ratkaisemisen, osallistavan ja kestävä kasvun sekä työpaikkojen luomisen suhteen. Useat maat eivät vielä kykene uudistuksiin ja toipumaan kriiseistä. Niillä on siis puutteellinen selviytymiskyky, ja ne ovat hauraita. Köyhyys, työttömyys ja epätasa-arvo ovat edelleen yleisiä, ja ne vähenevät hitaasti. Väestökasvu on valtava lisähaaste.

---

¹⁶ http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

¹⁷ Agenda 2063 The future we want for Africa – agenda2063.au.int

Monilla mailla on edelleen ongelmana pitkäaikainen konflikti, ja monikansalliset turvallisuusuhat vaarantavat alueellisen vakauden ja kestävä kehityksen. Ympäristön pilaantuminen ja ilmastonmuutoksen vaikutukset uhkaavat talouden kehitystä, rauhaa ja vakautta. Kaikki tämä lisää humanitaarisia hätätilanteita, pakkomuuttoa ja sääntelemätöntä muuttoliikettä alueiden sisällä ja kohti Eurooppaa.

Mahdollisuuksien parantaminen ja haasteiden ratkaiseminen ovat keskeisiä Afrikan ja EU:n turvallisuuden ja vaurauden kannalta. Ottaen huomioon EU:n ensisijaiset tavoitteet ja Afrikan omat sitoumukset ja uudistussuunnitelmat sekä käyttäen perustana yhteistä Afrikka–EU-strategiaa¹⁸ kumppanuuden uudistamisessa Afrikan maiden kanssa olisi tämän vuoksi pyrittävä jäljempänä esitettyihin tavoitteisiin.

a. Rauha ja turvallisuus, vakaus, demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja ihmisoikeudet

Investoiminen Afrikan rauhaan, vakauteen ja kehitykseen ei ole hyödyksi ainoastaan EU:n kumppaneille, vaan se on myös investointi EU:n omaan turvallisuuteen ja vaurauteen. Konfliktit ja hauraus ovat valtava este Afrikan kehitykselle. Keskeisissä kysymyksissä, kuten vakauttamisessa, turvallisuusasioissa ja selviytymiskyvyn parantamisessa, on haettava yhteyksiä myös muihin kuin AKT-maihin.

Erityistavoitteet

- Edistetään yhdennettyä lähestymistapaa konfliktien ehkäisyyn ja ratkaisemiseen sekä rauhanrakentamiseen ja ihmisten turvallisuuteen kansallisella, alueellisella ja maanosan laajuisella tasolla. Tässä on lisättävä Afrikan omistajuutta, vastuuta, solidaarisuutta ja valmiuksia.
- Edistetään turvallisuutta, mukaan lukien merellinen turvallisuus, yhteistyötä ja turvallisuusalan uudistuksia syventämällä turvallisuuskumppanuuksia maiden, alueiden ja maanosan tasolla läheisessä yhteistyössä YK:n kanssa. Ratkaiseva tavoite on Afrikan rauhan ja turvallisuuden rakenteiden (APSA)¹⁹ saattaminen toimintakuntoon.
- Edistetään demokratiaa, ja sitoudutaan kunnioittamaan demokratian periaatteita, perustuslakia sekä vaalikausia ja -tuloksia. Tässä yhteydessä on tärkeää ylläpitää jatkuvaa yhteyttä afrikkalaiseen hallintorakennemalliin²⁰ ja tukea sitä sekä demokraattisten instituutioiden kehittämistä paikallisella, kansallisella ja alueellisella tasolla etenkin soveltamalla demokratiaa, vaaleja ja hyvää hallintoa koskevaa Afrikan peruskirjaa²¹. Lisäksi olisi kiinnitettävä enemmän huomiota siihen, että helpotetaan, ylläpidetään ja laajennetaan kansalaisyhteiskunnan osallistumista edunvalvontaan ja politiikkojen nuotoiluun, sekä tuettava painokkaampaa vuoropuhelua paikallisviranomaisten kanssa.

¹⁸ Afrikan ja EU:n strateginen kumppanuus: Yhteinen Afrikka-EU-strategia – www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/eas2007_joint_strategy_en.pdf

¹⁹ www.peaceau.org/en/page/104-african-peace-and-security-architecture-apsa

²⁰ Aga-platform.org

²¹ Au.int/en/treaties/African-charter-de;ocracy-elections-and-governance

- Edistetään oikeusvaltioperiaatetta ja hyvää hallintotapaa, mukaan lukien tehokas ja riippumaton oikeuslaitos, joka palvelee kansalaisia ja yrityksiä. Julkisen talouden moitteeton hoitaminen on keskeinen osa hyvää hallintotapaa ja olennainen perusta kansantalouden vakaudelle ja selviytymiskykyiselle julkiselle sektorille.
- Edistetään ja suojellaan ihmisoikeuksia muun muassa tukemalla kummankin maanosan ihmisoikeusinstituutioiden, asianomaisten kansallisten instituutioiden (kuten kansalliset parlamentit), kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten toimintaa sekä käymällä niiden kanssa vuoropuhelua.
- Edistetään ja suojellaan humanitaarisia periaatteita ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta.
- Edistetään järjestäytyneen ja kansainvälisen rikollisuuden, terrorismin ja radikalisoitumisen sekä ihmisten, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien, huumeiden ja vaarallisten aineiden kaupan sekä niihin liittyvien laittomien rahoitusvirtojen torjuntaa.

b. Kestävää kehitystä edistävät vastavuoroiset taloudelliset mahdollisuudet

Osallistavan ja kestävä kasvun edistäminen auttaa Afrikkaa hyödyntämään väestörakenteensa kehitystä ja muuttamaan sen mahdollisuudeksi, joka hyödyttää myös EU:ta.

Erityistavoitteet

- Edistetään ihmisarvoisia työllistymismahdollisuuksia, etenkin nuorten ja naisten mahdollisuuksia.
- Huolehditaan suotuisasta ympäristöstä kaupankäynnille, vastuullisille investoinneille ja yksityissektorin kehitykselle kiinnittäen erityistä huomiota maatalouselintarvikealaan, josta suurin osa afrikkalaisista saa elantonsa.
- Edistetään talouskumppanuussopimusten tehokasta täytäntöönpanoa Afrikassa, jotta talouden toimijat saavat kaikki sopimusten tarjoamat edut.
- Edistetään Afrikan alueellista yhdentymistä maanosan ja alueiden tasolla Afrikan unionin Agenda 2063:n²² ja eri alueiden asettamien tavoitteiden mukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota kaupan helpottamiseen, tullin nykyaikaistamiseen ja standardien yhdenmukaistamiseen. Edistetään myös sääntelyn lähentämistä sekä kestävä ja toimivaa infrastruktuuria, joka helpottaa yhteentoimivuutta, sisäistä investoimista ja pääsyä alueellisille ja maailmanlaajuisille markkinoille.
- Edistetään uusia investointimahdollisuuksia mukaan lukien sellaiset korkeatasoiset investoinnit, joilla saadaan houkutelua pääomamarkkinoilta lisäresursseja, sekä

---

²² <http://agenda2063.au.int/>

kummankin maanosan yksityisten toimijoiden välisiä kumppanuuksia. Viedään eteenpäin EU–Afrikka-yritysfoorumin kaltaisia aloitteita.

- Edistetään vihreää ja sinistä taloutta ja ympäristöystävällisiä malleja, joilla tuetaan osallistavaa ja kestävää kasvua ja puretaan talouskasvun ja ympäristön pilaantumisen kytkös erityisesti edistämällä kestäviä kulutus- ja tuotantotapoja.
- Varmistetaan Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa silmällä pitäen kohtuuhintaisen, luotettavan ja nykyaikaisen energian yleinen saanti osallistavan ja kestävä kasvun tuottamista varten.

c. Muuttoliikkeen ja liikkuvuuden hallinta

Jotta voidaan tarttua muuttoliikkeen tarjoamiin hyötyihin ja hallita sen haasteita, tarvitaan koordinoitumpaa, järjestelmällisempää ja jäsennellympää lähestymistapaa, jossa EU:n ja Afrikan edut kohtaavat. Muuttovirrat on saatava hallintaan samalla kun helpotetaan liikkuvuutta soveltamalla muuttoliikkeeseen hallittua ja oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa. Tässä on noudatettava Euroopan muuttoliikeagendaa ja siihen perustuvaa uutta kumppanuuskehystä kolmansien maiden kanssa, EU:n ja Afrikan vuonna 2014 antamaa julkilausumaa muuttoliikkeestä ja liikkuvuudesta sekä Vallettan huippukokouksen julkilausumaa ja toimintasuunnitelmaa.

Erityistavoitteet

- Edistetään muuttoliikepolitiikkojen suunnittelua ja toteutusta kehittämällä laillisia muuttoväyliä ja torjumalla sääntelemättömiä muuttovirtoja muun muassa palautusten ja takaisinoton avulla.
- Järjestetään alueiden sisäinen ja välinen työvoiman liikkuvuus paremmin helpottamalla instituutioiden vuoropuhelua ja yhteistyötä muuttoreittien varrella sekä aivokiertoa osaamisen ja pätevyyden tunnustamisen, viisumivuoropuhelun sekä opiskelijoiden, tutkijoiden ja akateemisen henkilöstön liikkuvuuden edistämisen avulla. Vähennetään rahalähetysten kustannuksia ja lujitetaan maastamuuttajayhteisöjen roolia ja osallistumista lähtömaidensa asioihin.
- Puututaan sääntelemättömään muuttoliikkeeseen asianmukaisin ennaltaehkäisevin toimin, kuten torjumalla ihmiskauppaa ja siirtolaisten salakuljetusta yhdennetyn rajaturvallisuuden avulla ja tuomalla esiin vaihtoehtoja sääntelemättömälle muutolle.
- Käsitellään tuloksellisemmin ja tehokkaammin palauttamiseen, takaisinottoon ja uudelleenkotouttamiseen liittyviä haasteita. Kummankin osapuolen on sitouduttava lujasti operatiiviseen yhteistyöhön. Etenkin takaisinoton osalta olisi lujitettava nykyisen kumppanuussopimuksen 13 artiklan määräyksiä ja tehtävä ne täytäntöönpanokelpoisiksi.
- Puututaan pakkomuuttoon ja edistetään kansainvälistä suojelua jaetun vastuun periaatteen pohjalta auttamalla säilyttämään ja lisäämään kodeista pakenemaan joutuneiden edustamaa inhimillistä pääomaa, ja autetaan heidän suojelunsa varmistamisessa. Tavoitteena on viime

kädessä tuottaa kehityshyötyä sekä kotinsa jättäneille että heidän vastaanottajilleen. Tämä koskee yhtä lailla kotimaastaan pakenevia kuin niitä, joiden on paettava kotimaansa sisällä.

d. Inhimillinen kehitys

Köyhyys, heikko osaaminen ja epätasa-arvo ovat edelleen suuria ongelmia, jotka korjaantuvat hitaasti. Tätä haastetta kasvattaa Afrikan voimakas väestönkasvu.

Erityistavoitteet

- Annetaan naisille, nuorille ja heikossa asemassa oleville vaikutusmahdollisuuksia edistämällä tasapuolista pääsyä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, sosiaalisen suojelun ja terveydenhuollon (mukaan lukien lisääntymisterveys) piiriin. Naisilla ja tytöillä on oltava edustus poliittisissa ja taloudellisissa päätöksentekoprosesseissa. Nuoret tarvitsevat suotuisan ympäristön, jossa he voivat hyödyntää kykyjään, nauttia ihmisoikeuksistaan ja osallistua yhteiskuntaan vastuullisina toimijoina.
- Puututaan sosiaaliseen ja taloudelliseen epätasa-arvoon vero-, palkka- ja sosiaalipolitiikalla ja muun muassa takaamalla kaikille laadukkaat sosiaalialan peruspalvelut sekä edistämällä vähimmäistulotason kansallista määrittelemistä. Olisi myös korostettava elintarviketurvan varmistamista lisäämällä investoimista maaseudun infrastruktuuriin, maatalouden tutkimukseen, teknologian kehittämiseen ja sosiaaliseen innovointiin.
- Edistetään osaamisen kehittämistä tarjoamalla laadukasta koulutusta, mukaan lukien ammatillinen koulutus ja ammattitaidon kehittäminen työmarkkinoiden tarpeiden mukaan, sekä edistämällä aktiivisesti digitaalitaloutta ja -yhteiskuntaa, tiedettä ja teknologiaa sekä tutkimusta ja innovointia. Tällä voidaan parantaa merkittävästi ihmisten elinoloja ja paikallisen työvoiman työllistettävyyttä kestäväällä tavalla sekä kaupunki- että maaseutualueilla.
- Puututaan makrotaloudellisiin ja muihin häiriöihin, kuten terveysuhkiin ja tautiesiintymiin, liittyviin haavoittuvuustekijöihin, lujitetaan terveydenhuoltojärjestelmiä tavoitteena yleinen sairausvakuutusurva ja laadukas hoito, ja ehkäistään ja vähennetään taudeista, puutteellisesta ravinnosta, elintarvikepulasta, luonnonkatastrofeista ja ilmastonmuutoksesta aiheutuvaa rasitetta.
- Parannetaan juomaveden saantia ja puhtaanapidon kattavuutta, edistetään vesivarojen saatavuutta ja kestävä hoitoa sekä ehkäistään tartuntatautien leviämistä. Edistetään ekosysteemien ja luonnonvarojen suojelua, ennallistamista ja kestävä käyttöä sekä luontoon perustuvien ratkaisujen toteuttamista.
- Tehdään kaupungeista ja asutustaajamista osallistavia, turvallisia, selviytymiskykyisiä ja kestäväällä tavalla toimivia.

3.2.2 Karibian alue

EU:lla ja Karibian alueella on pitkä yhteinen historia ja samankaltainen arvopohja. EU on myös fyysisesti osa Karibian aluetta, sillä EU:n kaukaisimmat alueet sekä assosioituneet merentakaiset maat ja alueet sijaitsevat siellä. Karibian mailla on useita samoja poliittisia tavoitteita kuin EU:lla ja niillä on haasteita, joiden ratkaiseminen on EU:n edun mukaista (esimerkiksi ilmastonmuutos, rikollisuus ja muut turvallisuushaasteet, ympäristön suojeleminen). Jotkut näistä saattavat tarjota markkinamahdollisuuksia (kuten kestävä energiantuotanto).

Ottaen huomioon EU:n ensisijaiset tavoitteet ja kyseisen alueen olosuhteet sekä käyttäen perustana EU:n ja Karibian yhteistä strategista kumppanuutta uudessa kumppanuussuhteessa Karibian maiden kanssa olisi pyrittävä jäljempänä esitettyihin tavoitteisiin.

a. Rauha ja ihmisten turvallisuus, demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja ihmisoikeudet

Karibian alue on vakaa. Sen useimmat valtiot ovat toimivia demokratioita, vaikkakin tilanne hyvän hallintotavan ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen suhteen on epätasainen. Ihmisoikeuksien ja demokraattisten käytäntöjen suojeleminen ja edistäminen ovat keskeisiä alueen vakaudelle ja vauraudelle. Tällä on tärkeä merkitys senkin vuoksi, että alueella sijaitsee useita assosioituneita merentakaisia maita ja alueita sekä EU:n kaukaisimpia alueita. Lisäksi Karibia sijaitsee maantieteellisesti Pohjois-Amerikkaan ja Eurooppaan suuntautuvien huumekaupan reittien varrella. Kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin rahoituksen, veronkierron ja rahanpesun torjuminen sekä tarve lisätä finanssialan avoimuutta muodostavat haasteen kummallekin alueelle.

Erityistavoitteet

- Vahvistetaan toimivia demokraattisia instituutioita ja oikeusvaltioperiaatetta sekä parannetaan tehokkaan ja riippumattoman oikeussuojan saantia ja ihmisten turvallisuutta. Tämän täydennyksenä tarvitaan ennaltaehkäisevää lähestymistapaa muun muassa köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen, syrjinnän ja rikollisten rankaisemattomuuden perussyihin.
- Parannetaan kaikkien ihmisten ihmisoikeuksien suojeleminen ja edistämistä. Huomiota olisi kiinnitettävä sukupuolten tasa-arvon ja alkuperäiskansojen oikeuksien edistämiseen, perheväkivallan, lasten kaltoinkohtelun ja ruumiillisen rankaisemisen, ihmiskaupan ja vähemmistön syrjinnän torjumiseen, vankilaolojen ja poliisin toiminnan parantamiseen sekä kuolemanrangaistuskysymykseen.
- Edistetään hyvää talouden ohjausta ja hallintaa mukaan lukien moitteetonta julkista varainhoitoa, avoimuutta ja vastuullisuutta. Tähän sisältyy korruption, rahanpesun ja laittomien rahavirtojen sekä veroparatiisien vastaisten toimien tehostaminen.

b. Alueellinen yhdentyminen, osallistava ja kestävä kasvu, kauppa ja työpaikkojen luominen

Alueen kaikki maat Haitia lukuun ottamatta ovat nykyään keski- tai korkean tulotason maita. Niiden talouksille ovat kuitenkin yleisesti ottaen luonteellisesti kapeat kotimaan markkinat, suuri velkaantumisaste ja yksipuolinen tuotantoperusta, mikä vähentää niiden kykyä sietää ulkoisia häiriöitä.

Erityistavoitteet

- Jatketaan alueellista yhdentymistä ja edistystä yhteistyöaloitteissa ja -politiikoissa, mukaan lukien infrastruktuuriverkkojen ja yhteenliitettävyyden kehittäminen alueen sisäisen ja kansainvälisen kaupan helpottamiseksi.
- Priorisoidaan työpaikkojen luomista ja tuetaan yksityisen sektorin investointeja luomalla yrityksille suotuisa ympäristö, tehostamalla alueellista yhdentymistä ja kansainvälistä kilpailukykyä, edistämällä yritysten sosiaalista vastuuta ja parhaita liiketoimintakäytäntöjä, mukaan lukien digitalisointi, sekä tukemalla pienten ja keski suurten yritysten kehitystä, mukaan lukien yhteisö talous ja solidaarinen talous.
- Edistetään Cariforum–EU-taloukskumppanuussopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa, jotta talouden toimijat saavat kaikki sopimuksen tarjoamat edut.
- Lujitetaan laajempia alueellisia ja etelä–etelä-suuntaisia aloitteita Latinalaisen Amerikan sekä EU:n kaukaisimpien alueiden ja assosioituneiden merentakaisen maiden ja alueiden kanssa, jotta voidaan helpottaa Karibian ja näiden alueiden läheisempää yhteistyötä ja kaupankäyntiä.

c. Inhimillinen kehitys

Inhimillisen kehityksen indikaattorit ovat parantuneet useimmissa Karibian maissa viime vuosikymmenten aikana. Tästä myönteisestä kehityksestä huolimatta Karibian maissa, etenkin Haitissa, esiintyy edelleen köyhyyttä ja äärimmäistä köyhyyttä. Tämä liittyy äärimmäiseen sosiaaliseen ja taloudelliseen epätasa-arvoon.

Erityistavoitteet

- Toteutetaan kaikilla tasoilla toimia, joilla poistetaan köyhyyttä, oikaistaan epätasa-arvoa ja edistetään sitä, että kaikille saataisiin ihmisarvoista työtä.
- Edistetään kaikkien pääsyä laadukkaaseen terveydenhuoltoon ja sosiaalipalvelujen piiriin, mukaan lukien yleinen sairausvakuutus, ja lisätään yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja työvoimaan liittyvää yhteistyötä työmarkkinoille soveltuvan osaamisen kehittämiseksi ja aivovuodon ehkäisemiseksi.
- Parannetaan elintarviketurvaa ja ravitsemustasoa ja edistetään kestävästä ja lisäarvoa tuottavaa maataloutta ja maatalousteollisuutta kiinnittäen erityistä huomiota

pienviljelijöihin. Tällä pyritään monipuolistamaan Karibian maiden talouksia ja välttämään sitä, että pientuottajat menettävät elinkeinonsa.

d. Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä hoito

Kaikki Karibian maat ovat pieniä kehittyviä saarivaltioita, joille ovat ominaisia matalat rannikkoalueet ja suuri luonnonkatastrofien riski, mukaan lukien maanjäristykset, hirmumyrskyt ja ilmastonmuutoksen vaikutukset, kuten merenpinnan nousu. Koska ne ovat haavoittuvia ilmastonmuutoksen vaikutusten edessä ja niiden talouden perusta on niin kapea, niillä ei ole selviytymiskykyä luonnonkatastrofien vaikutusten kasvun, biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen tai veden niukkuuden varalta. Karibian saaret ovat myös erittäin riippuvaisia fossiilisten polttoaineiden tuonnista, vaikka niillä on runsaat luonnonvarat ja mahdollisuuksia kehittää uusiutuvia energialähteitä.

Erityistavoitteet

- Helpotetaan vuoropuhelua ja yhteisiä lähestymistapoja, joilla voidaan parantaa Karibian alueen selviytymiskykyä ja valmiuksia lievittää ilmastonmuutoksen ja katastrofien riskiä ja seurauksia ja sopeutua niihin. Vuoropuhelun ja lähestymistapojen olisi katettava myös katastrofiriskin vähentäminen.
- Lisätään Pariisin ilmastonmuutossopimuksen täytäntöönpanemiseksi uusiutuvan energiantuotannon kehittämistä ja energiatehokkuutta parantavia toimia siirtämällä parhaita käytäntöjä ja edistämällä mahdollisuuksia investoida puhtaan energian infrastruktuuriin ja teknologioihin.
- Tuetaan sellaisten politiikkojen toteuttamista, joilla edistetään vihreän ja sinisen talouden luomista ja kannustetaan kestäviin tuotanto- ja kulutustapoihin.
- Suojellaan ja ennallistetaan maan, meren ja rannikkoalueiden ekosysteemejä biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi, ja edistetään niiden luonnonvarojen kestäväää käyttöä muun muassa luontoon perustuvien ratkaisujen ja ekosysteemipalvelujen avulla.
- Lisätään vesivarojen hoitoon (mukaan lukien turvallisen juomaveden saanti, puhtaanapito ja vedenkäytön tehokkuuden parantaminen) liittyvää yhteistyötä; parannetaan jätehuoltojärjestelmiä, kierrätystä ja uudelleenkäyttöä.

3.2.3 Tyynenmeren alue

EU:lla ja Tyynenmeren alueella on pitkä yhteinen historia, lujat siteet ja samankaltainen arvopohja. Näiden kahdenvälisen suhteen lisäksi Tyynenmeren alue on monien saarivaltioidensa ja niiden valtaviin merialueiden ansiosta EU:lle tärkeä kumppani maailmanlaajuisissa haasteissa. Tyynenmeren mailla ja alueilla on joitakin merkittäviä haasteita johtuen etenkin niiden alttiudesta luonnonkatastrofeille ja ilmastonmuutokselle. Niillä on myös samankaltaisia kehitystavoitteita, jotka liittyvät niiden pieneen kokoon ja maantieteelliseen eristyneisyyteen.

Tyynenmeren maissa asuu noin 500 000 EU:n kansalaista, mikä on noin 5 prosenttia näiden maiden koko väestöstä. Sen lisäksi, että EU tukee merentakaisia maita ja alueita kaikkialla maailmassa, se tukee niiden yhdentymistä Tyynenmeren alueella, jotta voidaan maksimoida niiden panos alueensa kestäväan kehitykseen sekä niiden mahdollisuudet hyötyä alueellisesta yhdentymisestä. Uusi-Kaledonia ja Ranskan Polynesia hyväksyttiin syyskuussa 2016 Tyynenmeren saarten foorumin jäseniksi. Foorumi on Tyynenmeren tärkein alueellinen poliittinen elin.

Kumppanuussuhteissa Tyynenmeren maiden kanssa olisi pyrittävä jäljempänä esitettyihin tavoitteisiin ottaen huomioon EU:n ensisijaiset tavoitteet ja kyseisen alueen olosuhteet sekä käyttäen perustana vahvistettua kumppanuutta Tyynenmeren saarien kanssa koskevaa EU:n strategiaa. Näiden erityistavoitteiden lisäksi EU:n ja Tyynenmeren alueen uudistetussa kumppanuudessa olisi tunnustettava Tyynenmeren maiden pyrkimykset alueelliseen yhdentymiseen ja tuettava niitä. Yhdentymispyrkimykset eivät koske ainoastaan itse Tyynenmeren aluetta vaan myös Aasian ja Tyynenmeren alueelle ja etenkin ASEANiin suuntautuvia yksittäisten maiden yhdentymispyrkimyksiä. Tyynenmeren maita olisi myös autettava mahdollisissa tulevien vuosikymmenten turvallisuushaasteissa.

a. Hyvä hallintotapa, ihmisoikeudet ja sukupuoli

Huolimatta viime vuosikymmenten merkittävästä edistyksestä alueen kehitystä jarruttavat hallintotavassa kansallisella ja alueellisella tasolla jäljellä olevat puutteet sekä tarve vieläkin parantaa ihmisoikeuksien suojelua ja sukupuolten tasa-arvoa.

Erityistavoitteet

- Varmistetaan keskeisten YK:n ihmisoikeussopimusten ratifiointi ja täytäntöönpano. On kuitenkin otettava huomioon, että kyseisten yleissopimusten täytäntöönpanon puute johtuu usein pikemminkin tarvittavien hallintorakenteiden kuin poliittisen tahdon puutteesta.
- Edistetään ihmisoikeuksien tosiasiallista suojelua kiinnittäen huomiota erityisesti sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja lasten oikeuksien edistämiseen. Tässä voidaan käyttää apuna edunvalvontaa ja koulutuksellisia toimia.
- Edistetään hyvää hallintotapaa, mukaan lukien moitteetonta julkista varainhoitoa, avoimuutta ja vastuullisuutta, tarttuen myös uusiin haasteisiin, kuten veroparatiiseihin ja rahanpesuun. Lujitetaan entisestään oikeusvaltioperiaatetta ja tehokkaan ja riippumattoman oikeussuojan saantia.
- Lujitetaan kansalaisjärjestöjen asemaa etenkin perusarvojen ja sukupuolten tasa-arvon edistämässä.
- Tehostetaan toimintapolitiikkoja koskevan ja poliittisen vuoropuhelun tulosten täytäntöönpanoa, jotta saavutetaan tuloksia paikallisella, kansallisella ja alueellisella tasolla.

b. Osallistava ja kestävä kasvu

Tyynenmeren alue käsittää laajoja talousvyöhykkeitä, joilla on mittavia meren luonnonvaroja. Noin kolmannes maailman tonnikalasta kalastetaan Tyynellämerellä. Vaikka EU:n toimijat osallistuvat vain vähän tonnikalan kalastukseen Tyynellämerellä, EU on suurin kalastustuotteiden kuluttaja maailmassa. EU muodostaakin merkittävät vientimarkkinat, etenkin Tyynenmeren kalastustuotteille. Näistä syistä on EU:n edun mukaista edistää kansainvälisiä toimia, joilla torjutaan laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta alueella, jotta kalakannat säilyisivät terveinä myös tuleville sukupolville.

Valtamereissä on kuitenkin muitakin luonnonvaroja kuin kalaa. Mahdollisuudet kestävänsinisen ja vihreän talouden kehittämiseen ovat suuret. On EU:n edun mukaista parantaa valtamerten hallinnointia, jotta voidaan varmistaa valtameren luonnonvarojen kestävä käyttö.²³

Lisäksi olisi kehitettävä muita yksityisen sektorin aloja, kuten matkailua, jotta voidaan tuottaa osallistavaa ja kestävästä kasvua sekä työpaikkoja.

Erityistavoitteet

- Varmistetaan talouskumppanuussopimuksen tehokas täytäntöönpano niiden alueen maiden kanssa, jotka ovat siinä mukana.
- Tehostetaan yksityissektorin kehittämistä etenkin pk-yritysten kannalta ja parannetaan investointiedellytyksiä.
- Tuetaan alueellisia, kansallisia ja paikallisia aloitteita, jotka edistävät kestävästä kalastusta. Edistetään YK:n merioikeusyleissopimuksen²⁴, sen täytäntöönpanosopimusten sekä muiden asiaan liittyvien kansainvälisten yleissopimusten täytäntöönpanoa ja noudattamista. Kehitetään ja edistetään valtamerten hallinnointia ja sinisen ja vihreän talouden aloitteita, kuten turvallista merenpohjan kaivostoimintaa, kaikkien sidosryhmien kanssa.
- Edistetään ihmisarvoisia työllistymismahdollisuuksia, etenkin nuorten ja naisten mahdollisuuksia.

c. Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä hoito

Ilmastonmuutos on keskeinen huolenaihe sekä EU:lle että sen kumppanimaille ja -alueille Tyynellämerellä.

---

²³ Yhteinen tiedonanto ”Kansainvälinen valtamerten hallinnointi: EU:n panos vastuulliseen valtamerten hoitoon”. http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/sites/maritimeaffairs/files/join-2016-49_fi.pdf

²⁴ YK:n merioikeusyleissopimus, 10. joulukuuta 1982, julkaistu sivulla http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/convention_overview_convention.htm

Erityistavoitteet

- Parannetaan luonnonkatastrofeihin, kuten hirmumyrskyihin, valmistautumista ja niistä toipumista parantamalla selviytymiskykyä niiden varalta.
- Tehostetaan Pariisin ilmastonmuutossopimuksen täytäntöönpanemiseksi uusiutuvan energiantuotannon kehittämistä ja lisätään energiatehokkuutta parantavia toimia siirtämällä parhaita käytäntöjä esimerkiksi meriliikenteen alalla ja edistämällä mahdollisuuksia investoida puhtaan energian infrastruktuuriin ja teknologioihin.
- Tuetaan sellaisten politiikkojen toteuttamista, jotka edistävät vihreää taloutta (esimerkiksi kestävä maaseudun kehittämisen ja ilmastonmuutosta kestävä maa- ja metsätalouden avulla) ja kannustavat kestäviin tuotanto- ja kulutusmalleihin.
- Parannetaan ympäristönsuojelua ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä, mukaan lukien jäte- ja vesihuollossa, puhtaanapidossa ja terveysasioissa.
- Suojellaan ja ennallistetaan maan, meren ja rannikkoalueiden ekosysteemejä biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi, ja edistetään niiden luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ekosysteemipalveluja.

4. Kohdennetumpi ja joustavampi kumppanuus

Strategisten etujensa turvaamiseksi EU:n on määriteltävä, miten se voi entisestään parantaa järjestelyjä, joilla se hallinnoi suhteitaan kumppaneihinsa Afrikassa ja Karibian ja Tyynenmeren alueilla. Tähän kumppanuuden puoleen liittyy monia näkökohtia, jotka edellyttävät myös laajoja neuvotteluja kumppanimaiden kanssa. Asiaan liittyy suhteiden muoto, mukaan otettavien toimijoiden valinta ja yhteistyön perustana olevat periaatteet, mekanismit tulosten parantamiseksi sekä kumppanuuden käytännön toteutusta tukeva asianmukainen institutionaalinen rakenne ja oikeudellinen asema. Kumppanuussopimuksesta on saatu näistä asioista tärkeitä opetuksia, jotka on otettava huomioon.

4.1 Opetukset

Kumppanuussopimuksen arvioinnissa²⁵ korostui useita vahvuuksia ja heikkouksia. Arvioinnin mukaan köyhyyden poistamisessa ja inhimillisessä kehityksessä on edistytty AKT-maissa, kauppavirrat ovat kasvaneet, rauha ja turvallisuus ovat parantuneet ja demokratia ja ihmisoikeudet ovat lujittuneet. Paljon on kuitenkin vielä tehtävä, eikä vähiten siksi, että jotkut näistä saavutuksista ovat uhattuina uusien epävakauksien vuoksi (kuten räjähdysmäinen väestönkasvu, autoritaarinen hallinto, terrorismi ja ilmastonmuutos).

---

²⁵ Komission sisäinen valmisteluasiakirja kumppanuussopimuksen arvioinnista (SWD(2016) 250 final).

Poliittinen vuoropuhelu (kumppanuussopimuksen 8 artikla) ja neuvottelumenettely ja aiheelliset toimenpiteet (96 artikla) ovat osoittautuneet hyödyllisiksi välineiksi, vaikka niiden koko potentiaali onkin jäänyt joiltakin osin hyödyntämättä. Tulokset ovat olleet vaihtelevia muun muassa seuraavissa asioissa: ihmisoikeudet, demokratia, hyvä hallintotapa ja oikeusvaltioperiaate (9 artikla), maahanmuutto (13 artikla) sekä hallintoelinten ja valtiosta riippumattomien tahojen osallistuminen (6 artikla).

Lisäksi arvioinnissa todetaan, että kumppanuussopimuksella ei ole kyetty riittävästi huomioimaan alueellisen vuorovaikutuksen kasvua ja kumppanimaiden erojen kasvua esimerkiksi eniten apua tarvitsevien maiden (vähiten kehittyneet maat, hauraat maat) ja edistyneempien maiden (esimerkiksi keskitulotason maat) välillä. Kumppanimaiden perustamat alueelliset ja maanosan laajuiset järjestöt ovat muodostumassa vähitellen alueelliseksi toimijoiksi, joilla on sekä poliittisia ja turvallisuuteen liittyviä että kaupan ja kehitykseen liittyviä tehtäviä.

Arvioinnissa korostui myös, että nykyinen institutionaalinen rakenne ja sen toiminta sekä tietyt operatiiviset prosessit ovat selvästi puutteellisia.

Myöskään mahdollisuutta EU:n ja sen kumppaneiden yhteistyöhön monenvälisillä foorumeilla ei ole juurikaan hyödynnetty. Se otettiin mukaan vasta kumppanuussopimuksen vuoden 2010 tarkistuksessa, ja se johti myönteisiin tuloksiin erityisesti Pariisin ilmastopöytäkirjan neuvotteluissa, mutta useimmiten kumppanuuden koko painoarvoa ei ole kyetty käyttämään tuloksiin vaikuttamisessa. Edistyminen tässä asiassa edellyttää, että kumppanimaat osoittavat sitoutumisensa tavoitteisiin, jotka ne ovat itse asettaneet Port Moresbyn AKT-huippukokouksessa²⁶. Se edellyttää myös sitä, että EU pyrkii jättämään joustovaraa solmia liittoutumia, joihin kuuluu AKT-maiden lisäksi muitakin maita, kuten vähiten kehittyneitä maita tai pieniä kehittyviä saarivaltioita.

4.2 Joustava kumppanuus vahvasti alueellisista lähtökohdista

Jotta saataisiin aikaan yhteisille ensisijaisille tavoitteille perustuva kumppanuus, jossa otetaan huomioon muuttuneet olosuhteet ja opetukset aiemmasta kumppanuudesta, mahdollisia kumppanuuden eri muotoja on analysoitu ja niiden vaikutuksia arvioitu²⁷ (ks. liite I).

4.2.1 Vaihtoehdot

Vaihtoehtoihin kuuluvat kumppanuussopimuksen päästäminen raukeamaan korvaamatta sitä tai nykyisen sopimuksen korvaaminen uudella vähäisin muutoksin. Jälkimmäinen vaihtoehto ei luonnollisestikaan korjaisi nykyisen sopimuksen vakavia puutteita. Ensimmäinen vaihtoehto saattaisi aiheuttaa enemmän kustannuksia kuin hyötyjä, sillä silloin menetettäisiin 40-vuotisen kumppanuuden myönteiset saavutukset, ja se heikentäisi EU:n asemaa maailmassa. Kumppanuutta Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa ei sinänsä ole

²⁶ <http://www.acp.int/content/declaration-8th-summit-acp-heads-state-and-government-acp-group-states>

²⁷ Komission sisäinen valmisteluasiakirja: Impact Assessment on future relations with ACP countries after 2020 (SWD(2016) xxx).

kyseenalaistettu. Osa sidosryhmistä kuitenkin arvostelee nykyistä lähestymistapaa ja kumppanuuden sisältöä ja muotoa.

Kolmea muuta vaihtoehtoa on arvioitu perusteellisemmin:

1) Merkittävästi muutettu kumppanuus kumppanimaiden kanssa. Tässä vaihtoehdossa otetaan huomioon kehitys, jota on tapahtunut vuonna 2010 toteutetun kumppanuussopimuksen toisen tarkistuksen jälkeen, mutta se ei tarjoa tarvittavaa poliittista johdonmukaisuutta tuorempien alueellisten strategioiden kanssa eikä se ota riittävästi huomioon maanosan (Afrikan unioni) ja eri laajuisten alueellisten toimijoiden kasvavaa merkitystä.

2) Suhteiden järjestäminen kumppanimaihin täysin alueelliselta pohjalta kolmen erillisen kumppanuuden avulla (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueet). Tämä vaihtoehto kattaisi kaikilta osin maanosan laajuisen ja alueellisen ulottuvuuden, mutta siinä ei oteta huomioon kumppanimaiden halukkuutta kumppanuuden uusimiseen EU:n kanssa eikä se tukisi liittoutumista maailmanlaajuisilla foorumeilla (esim. UNFCCC tai WTO).

3) Kolmas vaihtoehto muodostuisi yhdestä kumppanimaiden kanssa tehtävästä sopimuksesta, joka sisältäisi kolme erillistä alueellista kumppanuutta Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueiden kanssa sekä mahdollisuuden läheisempään yhteistoimintaan muiden maiden kanssa tässä yhteisessä kehyksessä. Yhteisessä kehyksessä määriteltäisiin yhteiset arvot, periaatteet, olennaiset osat ja edut, joille osapuolten välinen yhteistyö perustuu, hyödyntäen aiemman kumppanuussopimuksen merkittäviä saavutuksia. Siihen sisältyisi myös erityismekanismi yhteistyölle maailmanlaajuisissa kysymyksissä. Kolmessa alueellisessa kumppanuudessa hyödynnettäisiin nykyisiä kumppanuuksia (kuten yhteistä Afrikka–EU-strategiaa) ja koottaisiin ne yhteen sekä määriteltäisiin tavoitteet ja toimet kunkin alueen kanssa solmittavan kumppanuuden erityispiirteiden mukaisesti. Näin EU ja kumppanimaat voisivat tehdä aloitteita parhaiten soveltuvalla tasolla.

4.2.2 Ehdotettu vaihtoehto

Kolmas vaihtoehto tarjoaisi paremmat mahdollisuudet asioiden käsittelyyn sopivalla tasolla ja sopivassa yhteydessä noudattaen toissijaisuus- ja täydentävyysperiaatteita samalla kun tunnustetaan, että monet koko maailmaa nykyään koskettavista kestävyysaasteista edellyttävät laajempia kuin yksittäisten alueiden välisiä toimia. Tämä on linjassa sen kanssa, että EU hoitaa näitä suhteita jo nyt suurimmaksi osaksi kansallisella tasolla, sitten alueellisella ja vasta sitten AKT-ryhmän tasolla. Vaikka Afrikkaan sekä Karibian ja Tyynenmeren alueisiin liittyvät intressit käsittävät monia sellaisia kysymyksiä, joita on hyödyllistä käsitellä yhdessä, on myös tiettyjä asioita, joita olisi aiheellista käsitellä eriytetysti. Afrikan unioni mutta myös alueelliset järjestöt, kuten Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisö, eteläisen Afrikan kehitysyhteisö ja Itä-Afrikan yhteisö samoin kuin Caricom/Cariforum Karibian alueella ovat tärkeitä toimijoita.

Kehyskumppanuudella voitaisiin lisäksi välttää haitat, joita koituisi kieltäytymisestä kumppanuudesta kumppanimaiden muodostaman ryhmän kanssa, ja sillä voitaisiin säilyttää aiemman kumppanuussopimuksen saavutukset, etenkin olennaisten osien sekä

talouskumppanuussopimusten suhteen. Saavutukset ovat samoja kaikkien kolmen alueen osalta, ja neuvottelu näistä asioista ja niiden käsittely yhteisellä tasolla tuottaa huomattavia mittakaavaetuja verrattuna niiden käsittelyyn erikseen eri ryhmittymien tai maiden kanssa. Lisäksi se mahdollistaa keskeisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin liittyvän yhteistyön kansainvälisissä yhteyksissä. Liittoutumalla voidaan saavuttaa merkittävää painoarvoa, mikä tuli esiin Pariisin sopimuksen aikaansaamisessa.

Kaikki nämä seikat huomioon ottaen ehdotettu uusi malli mahdollistaa kaikkien nykyisen kumppanuussopimuksen arvokkaiden osien säilyttämisen ja ennen kaikkea tarjoaa edellytykset, jotta EU voi saavuttaa uudet tavoitteensa.

4.2.3 AKT-maita laajempi ulottuvuus

Kehysrakenne tarjoaa myös parhaat mahdollisuudet ottaa mukaan samoista asioista kiinnostuneita maita AKT-maiden ulkopuolella, millä voidaan varmistaa johdonmukaisuus etenkin yleisafrikkalaisen ulottuvuuden kanssa (esimerkiksi AKT–EU-kumppanuuden ja yhteisen Afrikka–EU-strategian välillä.) Tämä on tärkeää, jotta EU voisi tarpeen mukaan mukauttaa toimien maantieteellistä laajuutta tiettyjen tavoitteiden osalta tiettyihin maaryhmiin. Se myös lisäisi EU:n diplomaattista pääomaa, jolla se voi edistää etujaan strategisemmin. Erityisen tärkeitä maita tässä yhteydessä ovat AKT-ryhmään kuulumattomat Pohjois-Afrikan maat, muutamat vähiten kehittyneisiin maihin lukeutuvat muut kuin AKT-maat sekä pienet kehittyvät saarivaltiot. Kulloisenkin asian kannalta tärkeitä AKT-ryhmän ulkopuolisia maita olisi otettava tiiviimmin mukaan samalla kun varmistetaan johdonmukaisuus olemassa olevien poliittisten kehysten (kuten Euroopan naapuruuspolitiikka) ja voimassa olevien assosiaatiosopimusten kanssa.

4.3 Monitasoinen, eri sidosryhmät kattava kumppanuus, jonka keskeiset yhteistyöperiaatteet on määritelty

Kumppanuuden olisi perustuttava tiettyihin periaatteisiin. Sen toteuttamiseksi käytännössä tarvitaan monitasoinen hallintojärjestelmä, joka mahdollistaa toiminnan kulloinkin asianmukaisella tasolla toissijaisuus- ja täydentävyyperiaatteiden mukaisesti sekä eriyttämisen ja alueellistamisen. Kumppanuuden olisi myös perustuttava eri sidosryhmät kattavaan lähestymistapaan, koska haasteita ei ole mahdollista käsitellä pelkästään hallitusten tasolla.

4.3.1 Yhteistyön keskeiset periaatteet

Uuden kumppanuuden tulisi perustua seuraaville peruseriaatteille:

- vuoropuhelu
- keskinäinen vastuuvollisuus
- valtiollisten ja valtiosta riippumattomien toimijoiden laaja osallistuminen:
- omistajuus.

4.3.2 Toissijaisuus- ja täydentävyyperiaatteet

Kumppanuudessa olisi otettava huomioon alueellinen dynamiikka Afrikassa sekä Karibian ja Tyynenmeren alueilla. Tässä olisi varmistettava, että poliittinen sitoutuminen ja päätöksenteko tapahtuvat sopivimmalla vastuutasolla, oli se sitten kansallinen tai alueellinen taikka maanosan tai koko AKT-ryhmän kattava taso.

4.3.3 Toimijat

Kuten julkisessa kuulemisessa ja arvioinnissa todettiin, kumppanuuden monia sidosryhmiä kattava lähestymistapa on ollut arvokasta mutta sitä on syytä lujittaa. Sen olisi tavoitettava monenlaisia sekä valtiollisia että valtiosta riippumattomia toimijoita. Kumppanuuden olisi tuettava niiden rooleja. Tällaisia toimijoita ovat:

- valtiolliset toimijat: maiden hallitukset, parlamentit sekä alueelliset ja paikalliset viranomaiset,
- alueelliset järjestöt (mukaan lukien Afrikan unioni),
- muut kuin AKT-maat, ja
- valtiosta riippumattomat toimijat, kuten kansalaisjärjestöt, talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä yksityinen sektori.

4.4 Parempia tuloksia tuottava kumppanuus

Kumppanuudessa on määriteltävä asianmukaiset keinot ja välineet, joilla asetettuihin tavoitteisiin päästään tehokkaimmin. Niissä on otettava kaikilta osin huomioon kestävän kehityksen agendaan liittyvä Addis Abeban toimintaohjelma, kehityspolitiikkaa koskeva uusi eurooppalainen konsensus, Pariisin ilmastopöytäkirja sekä kumppanuussopimuksen arvioinnin perusteella esitetyt suositukset.

4.4.1 Eriytetty kumppanuus

Kumppanuudessa olisi sovellettava eriytettyjä täytäntöönpanomenetelmiä kestävän kehityksen agendan, Addis Abeban toimintaohjelman, EU:n globaalistrategian ja kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen²⁸ mukaisesti.

4.4.2 Täytäntöönpanokeinot

Addis Abeban toimintaohjelmassa on vahvistettu uusi malli, jonka mukaan kestävän kehityksen agenda pannaan täytäntöön rahoituksellisin ja muin keinoin. Kumppanuuden olisi oltava tämän mallin mukainen. Siihen sisältyy kotimaisia toimia, mahdollistavia toimintapoliittisia puitteita ja elinvoimaisen yksityisen sektorin toimintaa, joilla kaikilla on tukenaan suotuisa kansainvälinen toimintaympäristö.

---

²⁸ Placeholder for Consensus Communication xxxx

Kumppanimaiden olisi keskityttävä korjaamaan julkisen taloutensa puutteita muun muassa parantamalla kotimaisten resurssien hyödyntämistä, tehostamalla julkisten varojen käyttöä ja saavuttamalla sillä enemmän tuloksia ja hoitamalla velkojaan. Olisi edistettävä oikeudenmukaisia, avoimia, tehokkaita ja tuloksellisia verojärjestelmiä ja julkisten varojen käytön puitteita. Huomiota olisi erityisesti kiinnitettävä veronkierron ja veropetosten sekä laittomien rahavirtojen torjuntaan.

EU:n olisi pyrittävä yhdistämään menettelyjä ja välineitä, jotka ovat osoittautuneet tuloksellisiksi, säilyttäen joustavuuden, jotta se voi mukautua uusiin parannuksiin. Kehitysyhteistyön tuloksellisuuden periaatteita (mukaan lukien omistajuus, avoimuus, keskinäinen vastuuvollisuus ja tuloskeskeisyys) olisi noudatettava, ja niitä olisi entisestään vahvistettava huolehtimalla kehitykseen vaikuttavien eri politiikkojen johdonmukaisuudesta.

4.5 Kumppanuuden tueksi oikeanlainen institutionaalinen rakenne

Institutionaalisen rakenteen olisi vastattava kumppanuuden poliittista luonnetta, asetettuja tavoitteita, valittua mallia, yhteistyötapoja ja toimijoiden moninaisuutta. Sen olisi mahdollistettava nopea ja tehokas päätöksenteko ja toiminta. Nykyinen yhteisiin toimitelmiin perustuva järjestelmä on osoittautunut hyödylliseksi kokemusten jakamiseen mutta se on jäänyt ajastaan jälkeen liian raskaana. Institutionaalista rakennetta on liian varhaista määritellä tässä vaiheessa, mutta tiettyjä periaatteita sen suunnittelua varten voidaan esittää.

Yhteiseen vastuuseen perustuvaa ja sääntöjen tukemaa poliittista kumppanuutta olisi toteutettava monitasoisen ja joustavan rakenteen avulla, joka edistää ja helpottaa keskustelua yhteisistä asioista. Toissijaisuus- ja täydentävyysperiaatteita olisi noudatettava, kun määritellään toimia kulloinkin asianmukaisten institutionaalisten ja muiden toimijoiden kanssa eri tasoilla.

Vuoropuhelussa ja yhteistyössä kaikilla tasoilla olisi keskityttävä sellaiseen malliin, joka palvelee parhaiten kulloisiakin tavoitteita ja etuja, ja niihin maihin ja alueellisiin järjestöihin tai yhteistyökehyksiin, joista on eniten hyötyä kyseissä asiassa.

4.6 Kumppanuutta tukeva oikeudellinen kehys

Tulevan kumppanuuden oikeudellinen asema vaikuttaa merkittävästi sen toteutukseen, kuten vahvistetaan tämän tiedonannon liitteenä olevassa vaikutusten arvioinnissa. EU:n poliittisen edun mukaista on vahvistaa sen pitkäaikainen sitoumus tekemällä uudesta kumppanuudesta oikeudellisesti sitova sopimus. Samalla uuden kumppanuuden pitäisi olla joustava ja mukauduttava kumppanuuden edistymiseen ja koko ajan muuttuvaan toimintaympäristöön. Tämä koskee erityisesti kumppanuuden alueellista puolta. Nämä ovat ne peruseriaatteen, joille tulevan kumppanuuden oikeudellisen aseman olisi perustuttava ja joiden pohjalta sitä olisi tarkennettava, kun kumppanuuden lopulliset prioriteetit ja pääpiirteet ovat tiedossa.

4.7 Seuraavat vaiheet

Tämä tiedonanto muodostaa lähtökohdan keskusteluille neuvoston ja parlamentin sekä muiden sidosryhmien, kuten AKT-kumppaneiden, kanssa, kun aletaan valmistella neuvotteluohjeita koskevaa suositusta.